

Брюксел, 24.6.2020 г.
COM(2020) 262 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**Следващи стъпки за привеждане на достиженията на правото на ЕС от бившия
трети стълб в съответствие с правилата за защита на данните**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Следващи стъпки за привеждане на достиженията на правото на ЕС от бившия трети стълб в съответствие с правилата за защита на данните

I. Въведение

В настоящото съобщение се представя прегледът, който следва да бъде извършен от Комисията съгласно член 62 параграф 6 от Директивата относно правоприлагането в областта на защитата на данните¹ (Директива 2016/680, наричана по-нататък „Директивата относно правоприлагането“).

Директивата относно правоприлагането влезе в сила на 6 май 2016 г. и съгласно член 63 параграф 1 от нея държавите членки трябваше да я транспонират в националното си законодателство до 6 май 2018 г. Тя отмени и замени Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета. Директивата относно правоприлагането се прилага както за националното, така и за трансграничното обработване на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления и изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване (наричано по-нататък „правоприлагане“) (член 1, параграф 1). Тя представлява първият инструмент, с който се предприема цялостен подход в областта на правоприлагането за разлика от предходни подходи, използвани по конкретни поводи, при които всеки инструмент за правоприлагане беше уреждан от собствените си правила за защита на данните. Директивата относно правоприлагането се основава на член 16 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и е актът, посредством който законодателният орган на Съюза привежда в действие основното право за защита на личните данни, залегнало в член 8 от Хартата на основните права², в контекста на обработването на лични данни от страна на правоприлагащите органи.

Съгласно своя член 60, Директивата относно правоприлагането предвижда клауза за „заварено положение“, по силата на която специалните разпоредби за защита на личните данни, съдържащи се в някои правни актове на Съюза, остават незасегнати от нейните разпоредби. Това се отнася до специалните разпоредби за защита на личните данни, съдържащи се в правните актове на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество, които са влезли в сила на или преди 6 май 2016 г. Директивата относно правоприлагането вече се прилага за останалите разпоредби от тези актове.

Съгласно член 62, параграф 6 от Директивата относно правоприлагането до 6 май 2019 г. от Комисията се изисква да извърши преглед на други правни актове, приети от Съюза, които регламентират обработването от компетентните органи за целите на

¹ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89—131).

² По отношение на връзката между член 16 от ДФЕС и член 8 от Хартата на основните права вж. Становище на Съда (Голям състав) А-1/15, ECLI:EU:C:2017:592, т. 120.

правоприлагането, включително на посочените в член 60 актове в „заварено положение“, за да прецени необходимостта от привеждането им в съответствие с Директивата относно правоприлагането и, ако е целесъобразно, да изготви необходимите предложения за изменение на тези актове, така че да се осигури последователен подход към защитата на личните данни в рамките на обхвата на Директивата относно правоприлагането. Привеждането в съответствие съгласно изискването на член 62, параграф 6 от Директивата относно правоприлагането следва да има за цел да измени съответните актове така, че установените в тези актове на Съюза приложими правила за защита на личните данни (и в зависимост от случая при прилагането на национални правила) да са приведени в съответствие с правилата, установени в Директивата относно правоприлагането (и националните мерки за транспониране на тази директива). В настоящото съобщение са изброени актовете, които според прегледа следва да бъдат приведени в съответствие, както и е предоставен график за постигането на тази цел. Този извод не засяга решенията на Комисията по отношение на специалните изменения на всеки акт, предмет на този преглед, които могат да бъдат предложени, по-специално когато може да се предвидят значителни изменения или замяната на такъв инструмент.

II. Резултат от прегледа

По време на извършване на прегледа Комисията взе предвид проучването, проведено като част от пилотния проект на Европейския парламент „Преглед на инструментите и програмите за събиране на данни на ЕС от гледна точка на зачитането на основните права“³. В проучването беше включено проследяване на актовете на Съюза, посочени в член 62, параграф 6 от Директивата относно правоприлагането, както и посочване на разпоредбите, за които евентуално би било необходимо привеждане в съответствие по отношение на въпросите за защита на данните.

Въз основа на това проучване Комисията установи 26 правни акта на Съюза, които попадат в обхвата на прегледа. Комисията стигна до заключението, че 16 от тези 26 акта не е необходимо да бъдат изменени, докато 10 от тях не съответстват напълно на Директивата относно правоприлагането и поради това следва да бъдат изменени.

Правните актове, регулиращи обработването на лични данни от компетентните органи, които са приети или вече изменени след влизането в сила на Директивата относно правоприлагането, не попадат в обхвата на настоящия преглед, тъй като в тези актове вече са взети под внимание изискванията на Директивата относно правоприлагането.

III. Актове, за които не се изисква привеждане в съответствие

16-те правни акта, за които не е необходимо привеждане в съответствие, попадат в пет категории, както е представено в настоящото съобщение.

³ Пилотният проект беше поискан от Европейския парламент, управляван от Комисията и осъществен от изпълнител (група независими експерти). Комисията избра изпълнителя въз основа на критерии, определени от Европейския парламент. Резултатите от проекта отразяват възгледите и становищата само на изпълнителя и Комисията не носи отговорност във връзка с каквато и да е евентуална употреба на съдържащата се в тях информация. Резултатите от проекта са публикувани на следния адрес: <http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collection-instruments-and-programmes>.

1) Актове, в които не се съдържат специални правила за защита на данните

Актовете, в които не се съдържат специални правила за защита на данните, не се намират в „заварено положение“ съгласно член 60 от Директивата относно правоприлагането. Това означава, че разпоредбите на транспониращото Директивата относно правоприлагането национално законодателство се прилагат за обработване на лични данни съгласно такива актове и за тях не се изисква по-нататъшно привеждане в съответствие. Това са следните седем акта:

- i. Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки⁴;
- ii. Рамково решение 2003/577/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. за изпълнение в Европейския съюз на решения за обезпечаване на имущество или доказателства⁵;
- iii. Обща позиция 2005/69/ПВР на Съвета от 24 януари 2005 г. за обмен на някои данни с Интерпол⁶;
- iv. Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции⁷;
- v. Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета от 6 октомври 2006 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване на решения за конфискация⁸;
- vi. Рамково решение 2008/947/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. за прилагане на принципа на взаимното признаване към съдебни решения и решения за пробация с оглед на надзора върху пробационните мерки и алтернативните санкции⁹;
- vii. Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз¹⁰.

2) Актове, които съдържат позоваване на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета и които не съдържат специални правила за защита на данните

Считано от 6 май 2018 г., Директивата относно правоприлагането отмени Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси¹¹, като в нейния член 59 се посочва, че позоваванията на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета се тълкуват като позовавания на

⁴ ОВ L 190, 18.7.2002 г., стр. 1—20.

⁵ ОВ L 196, 2.8.2003 г., стр. 45—55.

⁶ ОВ L 27, 29.1.2005 г., стр. 61—62.

⁷ ОВ L 76, 22.3.2005 г., стр. 16—30. Що се отнася до Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета, е важно да се отбележи, че Общият регламент относно защитата на данните (ОРЗД) се прилага в случаи на финансови санкции, които са били наложени по-скоро за административни нарушения, а не за престъпления.

⁸ ОВ L 328, 24.11.2006 г., стр. 59—78.

⁹ ОВ L 337, 16.12.2008 г., стр. 102—122.

¹⁰ ОВ L 327, 5.12.2008 г., стр. 27—46.

¹¹ ОВ L 350, 30.12.2008 г., стр. 60—71.

Директивата относно правоприлагането. Това гарантира, че Директивата относно правоприлагането е приложима за обработването на данни съгласно тези правни актове. В тези актове не се съдържат специални правила за защита на данните извън позоваването на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета и прегледът показва, че не са необходими допълнителни изменения, свързани със защитата на данните. Става дума за следните три акта:

- i. Рамково решение 2009/829/ПВР на Съвета от 23 октомври 2009 г. за прилагане между държавите членки на Европейския съюз на принципа за взаимно признаване към актове за налагане на мерки за процесуална принуда като алтернатива на предварителното задържане¹²;
- ii. Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства¹³;
- iii. Директива 2011/99/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно европейската заповед за защита¹⁴.

3) Законодателни предложения, които подлежат на междуинституционални преговори

Следващите два правни акта понастоящем са обект на започнал законодателен преглед. В текущия законодателен процес, предприет от Комисията, вече са взети предвид изискванията на Директивата относно правоприлагането:

- i. С Решение 2008/633/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г. относно достъпа до Визовата информационна система (ВИС) за справки от оправомощени органи на държавите членки и от Европол с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични действия и други тежки престъпления¹⁵ се регулира достъпът до лични данни във ВИС с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични действия и други тежки престъпления. През 2018 г. Комисията прие Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 767/2008, Регламент (ЕО) № 810/2009, Регламент (ЕС) 2017/2226, Регламент (ЕС) 2016/399, Регламент XX/2018 [Регламент за оперативната съвместимост] и Решение 2004/512/ЕО и за отмяна на Решение 2008/633/ПВР на Съвета¹⁶. С предложението разпоредбите относно достъпа за целите на правоприлагането се привеждат в съответствие с последните законодателни промени и се предлага отмяна на Решението на Съвета.
- ii. Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство¹⁷. През 2016 г. Комисията предложи отмяна на този

¹² ОВ L 294, 11.11.2009 г., стр. 20—40.

¹³ ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 42—47.

¹⁴ ОВ L 338, 21.12.2011 г., стр. 2—18.

¹⁵ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 129—136.

¹⁶ COM(2018) 302 final.

¹⁷ ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31—59.

регламент съгласно Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането (преработен текст)¹⁸.

4) Международни споразумения между държавите членки или само между държави от Шенгенското пространство

Съществуват няколко международни споразумения, които попадат в обхвата на прегледа съгласно член 62, параграф 6 от Директивата относно правоприлагането и които обвързват изключително държави членки или държави от Шенгенското пространство, задължени да транспонират Директивата относно правоприлагането в националните си правни системи. Поради това обработването на лични данни от компетентните органи на тези държави с цел правоприлагане съгласно такива споразумения е предмет на транспониращите Директивата относно правоприлагането национални законодателства. Съществуват три такива споразумения:

- i. Конвенция, съставена на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз, за взаимопомощ и сътрудничество между митническите администрации (Конвенция „Неапол II“)¹⁹;
- ii. Акт на Съвета от 29 май 2000 г. за съставяне на Конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси между държавите — членки на Европейския съюз, в съответствие с член 34 от Договора за Европейски съюз²⁰;
- iii. Споразумение между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за прилагане на определени разпоредби на Конвенцията от 29 май 2000 година за взаимопомощ по наказателни дела между държавите — членки на Европейския съюз, и Протокола от 2001 година към нея²¹.

5) Договор за правна взаимопомощ между ЕС и САЩ

Подписаното през 2003 г. Споразумение за правна взаимопомощ между Европейския съюз и Съединените американски щати²² („СПВП ЕС—САЩ“) влезе в сила на 1 февруари 2010 г. В допълнение към гаранциите, включени в Споразумението, Споразумението между Съединените американски щати и Европейския съюз относно защитата на личната информация във връзка с предотвратяването, разследването, разкриването и наказателното преследване на престъпления²³ („Рамково споразумение между ЕС и САЩ“), което е в сила от февруари 2017 г., допълва Споразумението с

¹⁸ COM/2016/0272 final — 2016/0132 (COD).

¹⁹ ОВ С 24, 23.1.1998 г., стр. 2—22.

²⁰ ОВ С 197, 12.7.2000 г., стр. 1—2.

²¹ ОВ L 26, 29.1.2004 г., стр. 3—9.

²² ОВ L 181, 19.7.2003 г., стр. 34—42.

²³ ОВ L 336, 10.12.2016 г., стр. 3—13.

подходящи гаранции за защита на личните данни и следователно не е необходимо по-нататъшно привеждане в съответствие на СПВП ЕС—САЩ.

IV. Актове, които трябва да бъдат приведени в съответствие с Директивата относно правоприлагането

В прегледа бяха посочени десет правни акта, за които Комисията счита, че ще бъде подходяща законодателна намеса, защото или включват специални разпоредби за защита на личните данни, които съгласно член 60 от Директивата относно правоприлагането остават незасегнати от нея (намират се в „заварено положение“), или не се намират в „заварено положение“, но не са в пълно съответствие с Директивата, както подробно е описано по-долу.

1) Рамково решение на Съвета относно съвместните екипи за разследване

В Рамково решение 2002/465/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно съвместните екипи за разследване²⁴ се определят условията за създаване на съвместен екип за разследване. В решението се съдържа специална разпоредба, отнасяща се до обработването на информация, която може да съдържа лични данни, получена от член или командирован член на съвместен екип за разследване, като се предвижда, че тази информация може да бъде използвана за други цели, доколкото е налице съгласие за това между държавите членки, създаващи екипа (член 1, параграф 10, буква г). Настоящата разпоредба следва да бъде приведена в съответствие с Директивата относно правоприлагането.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Рамково решение 2002/465/ПВР на Съвета следва да бъде приведено в съответствие с Директивата относно правоприлагането по отношение на следното:

- Да се уточни, че личните данни, получени съгласно Рамково решение 2002/465/ПВР на Съвета, могат да бъдат обработвани за цели, различни от тези, за които данните са били събрани до степента, предвидена в националното законодателство и съгласувана между държавите членки, създаващи екипа, в съответствие с условията на член 4, параграф 2 и член 9, параграф 1 от Директивата относно правоприлагането.

Следващи стъпки

През последното тримесечие на 2020 г. Комисията ще предложи целево изменение на Рамково решение 2002/465/ПВР на Съвета.

2) Решение на Съвета относно обмена на информация и сътрудничеството по отношение на терористични престъпления

Решение 2005/671/ПВР на Съвета от 20 септември 2005 г. относно обмена на информация и сътрудничеството по отношение на терористични престъпления²⁵ беше прието преди влизането в сила на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета и съдържа разпоредби, които се намират в „заварено положение“ съгласно член 60

²⁴ ОВ L 162, 20.6.2002 г., стр. 1—3.

²⁵ ОВ L 253, 29.9.2005 г., стр. 22—24.

от Директивата относно правоприлагането. Решение 2005/671/ПВР на Съвета наскоро бе изменено с Директива (ЕС) 2017/541 относно борбата с тероризма.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Рамково решение 2005/671/ПВР на Съвета следва да бъде приведено в съответствие с Директивата относно правоприлагането по отношение на следните точки:

- Да се уточни, че обработването на лични данни съгласно Решение 2005/671/ПВР на Съвета може да се извършва само за предотвратяване, разследване, разкриване и наказателно преследване на терористични престъпления в съответствие с принципа за ограничаване на целта;
- Категориите лични данни, които могат да бъдат обменени, следва да се определят по-точно от правото на Съюза или на държавите членки в съответствие с изискването на член 8, параграф 2 от Директивата относно правоприлагането, като се вземат предвид оперативните нужди на съответните органи.

Следващи стъпки

През първото шестмесечие на 2021 г. Комисията ще предложи целеви изменения на Рамково решение 2005/671/ПВР на Съвета.

Освен това до 8 септември 2021 г. Комисията възнамерява да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на добавената стойност на Директива (ЕС) 2017/541 по отношение на борбата с тероризма и неговото въздействие върху основните права и свободи, включително правото на защита на данните (член 29, параграф 2 от Директива (ЕС) 2017/541).

3) Рамково решение на Съвета относно обмена на информация между правоприлагащите органи

С Рамковорешение 2006/960/ПВР на Съвета от 18 декември 2006 г. за опростяване на обмена на информация и сведения между правоприлагащите органи на държавите членки на Европейския съюз²⁶ се установява набор от общи правила за обмен между правоприлагащите органи на държавите членки на налична информация и сведения с цел провеждане на наказателни разследвания или наказателни разузнавателни операции. С него се изисква по принцип процедурите за трансграничен обмен на данни да не бъдат по-строги от процедурите, които се прилагат за обмен на национално равнище.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Рамковото решение на Съвета следва да бъде приведено в съответствие с Директивата относно правоприлагането по отношение на следните точки:

- Да се посочат видовете лични данни, които съгласно Рамковото решение могат да се обменят, като същевременно се запазят ефективността и естеството на този обмен като хоризонтален инструмент;
- Да се изяснят допълнително гаранциите: по-специално задължението за оценка на необходимостта и пропорционалността на всеки обмен на информация;
- Да се актуализират позоваванията на хоризонталната рамка за защита на данните и да се включи позоваване на приложимостта на Директивата относно правоприлагането.

²⁶ ОВ L 386, 29.12.2006 г., стр. 89—100.

Следващи стъпки

Комисията ще оцени този инструмент в контекста на по-широки обсъждания и на проучване за осъществимост, извършено през 2020 г., относно евентуалната бъдеща кодификация на сътрудничество в ЕС в областта на правоприлагането, чиято цел следва да бъде преработването и модернизирването на различните действащи законодателни актове в областта на сътрудничеството при правоприлагането. През последното тримесечие на 2021 г. Комисията ще направи законодателно предложение, което най-малкото ще доведе до изменение на Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета с цел да се гарантира необходимото привеждане в съответствие със защитата на данните.

4) Решение на Съвета относно сътрудничеството между Службите за възстановяване на активи

С Решение 2007/845/ПВР на Съвета от 6 декември 2007 г. относно сътрудничеството между Службите за възстановяване на активи на държавите членки при проследяване и установяване на облаги или друго имущество, свързани с престъпления, държавите членки се задължават да създадат служби за възстановяване на активи²⁷ и да предвидят рамката за обмена на данни между службите за възстановяване на активи на държавите членки.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Решение 2007/845/ПВР на Съвета или всеки инструмент, който може да го замени, следва да бъде приведено в съответствие с Директивата относно правоприлагането по отношение на всички съответни аспекти, в това число:

- Да се поясни, че обработването на лични данни съгласно Решение 2007/845/ПВР на Съвета е предмет на Директивата относно правоприлагането. Понастоящем член 5 от Решение 2007/845/ПВР на Съвета изрично се позовава на Конвенцията на Съвета на Европа за защита на физическите лица при автоматизираната обработка на лични данни от 28 януари 1981 г., както и на Допълнителния протокол от 8 ноември 2001 г. към посочената конвенция, относно надзорните органи и трансграничните потоци от данни. Това решение на Съвета беше прието преди влизането в сила на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета и неговите специални разпоредби за защита на личните данни също така попадат в обхвата на член 60 от Директивата относно правоприлагането, в резултат на което тези разпоредби не са засегнати от нея (т.е. те се намират в „заварено положение“). Поради това е необходимо законодателно изменение, за да се гарантира пълното прилагане на Директивата относно правоприлагането;
- Категориите лични данни, които могат да се обменят, следва да бъдат определени по-ясно, като се вземат предвид оперативните нужди на съответните органи.

Следващи стъпки

Комисията е в процес на обмисляне на ролята и функциите на службите за възстановяване на активи. За тази цел през декември 2019 г. Комисията започна проучване на тема „Обезпечаване, конфискация и възстановяване на активи в ЕС

²⁷ ОВ L 332, 18.12.2007 г., стр. 103—105.

— какво работи и какво не работи“. Окончателният доклад относно това проучване се очаква през юли 2020 г.

Констатациите и препоръките на това проучване могат да послужат като основа за допълнително разглеждане на достиженията на правото на ЕС в областта на възстановяването на активи, в това число на Решение 2007/845/ПВР на Съвета. До края на 2021 г. ще бъде представено законодателно предложение, включващо необходимите изменения за привеждане в съответствие със защитата на данните.

5) Решение на Съвета за засилване на трансграничното сътрудничество, по-специално в борбата срещу тероризма и трансграничната престъпност (решения „Прюм“)

В Решение 2008/615/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г. за засилване на трансграничното сътрудничество, по-специално в борбата срещу тероризма и трансграничната престъпност²⁸ и Решение 2008/616/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г. за изпълнение на Решение 2008/615/ПВР относно засилването на трансграничното сътрудничество, по-специално в борбата срещу тероризма и трансграничната престъпност²⁹ се определят правилата за сътрудничество между правоприлагащите органи на държавите членки, по отношение основно на обмена на база принципа „има/няма намерено съответствие“, на пръстови отпечатьци и ДНК данни, съхранявани в националните бази данни за съдимост. Рамката от Прюм също така предоставя пряк достъп до регистрацията на собственици на превозни средства чрез онлайн приложението „EUCARIS“.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Преразглеждането на решенията „Прюм“ трябва да гарантира пълното привеждане в съответствие на новата рамка от Прюм с Директивата относно правоприлагането, особено по отношение на гаранциите за защита на данните. Комисията ще предложи промени, насочени към осигуряване на привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането, включително по отношение на следните точки:

- Привеждане в съответствие на правата на субекта на данните с правилата относно отговорността за обработване на лични данни и с правните средства за защита;
- Гарантиране, че изискванията за регистриране са изцяло приведени в съответствие с Директивата относно правоприлагането;
- Привеждане в съответствие на правилата относно предаването на лични данни на трети държави или на международни организации;
- Разглеждане на взаимодействието между член 9, параграф 3 от Директивата относно правоприлагането и системата, създадена съгласно решенията „Прюм“;
- Що се отнася до глави 3 и 5 от Решение 2008/615/ПВР на Съвета, изясняване на категориите лични данни, които могат да бъдат обработвани с цел предотвратяване на престъпления и поддържане на обществения ред и сигурността на големи събития или във връзка с други форми на сътрудничество в съответствие с изискването на член 8, параграф 2 от Директивата относно правоприлагането;

²⁸ ОВ L 210, 6.8.2008 г., стр. 1—11.

²⁹ ОВ L 210, 6.8.2008 г., стр. 12—72.

- Поясняване, че всеки обмен на информация, който се осъществява съгласно решението, по-специално предоставянето на данни във връзка с големи събития или други форми на сътрудничество (глави 3 и 5 от Решение 2008/615/ПВР на Съвета), е с цел предотвратяване и разследване на престъпления и за поддържане на обществената сигурност;
- Комисията също така би използвала възможността за привеждане в съответствие, за да актуализира позоваването на приложимата рамка за защита на данните, т.е. да замени позоваването на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета с позоваване на приложимостта на Директивата относно правоприлагането.

Следващи стъпки

През ноември 2018 г. Комисията започна проучване на осъществимостта по отношение на бъдещето на рамката от Прюм³⁰. В него е включена оценката на техническата, оперативната и правната осъществимост на изменението на техническата архитектура, подобряването на обмена на лични данни и данните, които се отнасят до конкретни случаи, след като „съответствието“, предоставено от системата се потвърди, в това число нови категории данни и подобряване на съществуващото обработване на данни, както и свързване на „Прюм“ с други централни бази данни и решения за оперативна съвместимост на ЕС. В зависимост от резултата от проучването, Комисията ще обмисли законодателно предложение, което да предостави преразгледана и модернизирана правна рамка, представяща възможност за включване на необходимото привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането през 2021 г.

б) Решение на Съвета относно използването на информационни технологии за митнически цели

С Решение 2009/917/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно използването на информационни технологии за митнически цели³¹ се създава Митническата информационна система за подпомагане на предотвратяването, разследването и преследването на тежки нарушения на националното законодателство чрез по-бърз достъп до информация и увеличаване на ефективността на митническите администрации. Тази централна система е достъпна за органите на държавите членки, Европол, Евроюст и Европейската комисия.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Решение 2009/917/ПВР на Съвета следва да бъде приведено в съответствие с Директивата относно правоприлагането по отношение на следните точки:

- Във връзка с „сериозните нарушения“, за които се прилага решението на Съвета;
- Да се изяснят условията за събиране и записване на данните и да се изисква тези данни да могат да бъдат въвеждани в МИС само ако има разумни основания, по-специално въз основа на предходни незаконни дейности, да се

³⁰ Проучване на осъществимостта за подобряване на обмена на информация съгласно решенията „Прюм“: Окончателен доклад (<https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/6c877a2a-9ef7-11ea-9d2d-01aa75ed71a1>); Усъвършенстван технически доклад (<https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/3236e6ae-9efb-11ea-9d2d-01aa75ed71a1>); Анализ на разходите и ползите (<https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/503f1551-9efc-11ea-9d2d-01aa75ed71a1>).

³¹ ОВ L 323, 10.12.2009 г., стр. 20—30.

предполага, че съответното лице е извършило, е в процес на извършване или ще извърши престъпление;

- Да се предвидят допълнителни задължения, свързани със сигурността на обработването, чрез привеждане в съответствие на списъка на изискваните мерки за сигурност с член 29 от Директивата относно правоприлагането, т.е. чрез добавяне на изисквания за възстановяване, надеждност и цялостност на системата;
- Да се ограничи последващото обработване на данни, записани в МИС за цели, различни от тези, за които личните данни са били събирани, само при условията, предвидени в Директивата относно правоприлагането;
- Обработването на лични данни съгласно Решение 2009/917/ПВР на Съвета да стане предмет на модела на координиран надзор, установен в член 62 от Регламент (ЕС) 2018/1725.³² Решението е единственият останал правен акт, при който надзорът върху обработването на лични данни се осъществява от Съвместния надзорен орган, който понастоящем е остарял;
- Да се актуализира общото позоваване на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета с позоваването на приложимостта на Директивата относно правоприлагането. Всяка разпоредба, която се припокрива с Директивата относно правоприлагането (като например определения или разпоредби относно правата на субектите на данни или наличието на средства за правна защита и отговорност), следва да бъде премахната поради това, че е изгубила своята актуалност или е остаряла. Позоваванията на конкретни разпоредби на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета следва да се актуализират с конкретни позовавания на Директивата относно правоприлагането.

Следващи стъпки

През първото тримесечие на 2021 г. Комисията ще предложи целеви изменения на Решение 2009/917/ПВР на Съвета.

7) Споразумение за правна взаимопомощ с Япония

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Що се отнася до Споразумението между Европейския съюз и Япония за правна взаимопомощ по наказателноправни въпроси³³, в прегледа бяха установени няколко области, в които включените понастоящем гаранции следва да бъдат подобрени. Областите, които изискват допълнително разглеждане в това отношение, включват:

- Разпоредби относно въпросите в областта на качеството и сигурността на данните;
- Гаранции, приложими при обработването на специални категории лични данни;

³² Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (Текст от значение за ЕИП) (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39—98).

³³ ОВ L 39, 12.2.2010 г., стр. 20—35.

- Средства за правна защита, налични за субектите на данни, и правила за надзора;
- Ограничения за последващо предаване на данните;
- Правила за запазване и съхраняване на регистрираните данни.

Следващи стъпки

С оглед през първото тримесечие на 2021 г. да се обърне към Съвета с препоръка, Комисията ще уведоми японските органи за това, че е възможно да се наложи изменение на Споразумението и на процедурата, която трябва да се следва, за да бъдат включени засилени гаранции за защита на данните в съответствие с Директивата относно правоприлагането.

8) Директива относно европейската заповед за разследване

Обработването на лични данни съгласно Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси³⁴ установява рамката за издаване, предаване и изпълнение на Европейската заповед за разследване.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Директива 2014/41/ЕС следва да бъде приведена в съответствие с Директивата относно правоприлагането по отношение на следните точки:

- Да се поясни, че всяко обработване на лични данни, получени съгласно тази Директива за цели, различни от тези, за които се събират тези данни, е разрешено само при условията, предвидени в член 4 или член 9, параграф 1 от Директивата относно правоприлагането или член 6 от ОРЗД, като например чрез заличаване на член 20;
- Комисията ще актуализира общото позоваване на Рамково решение 2008/977 на Съвета, като се позове на приложимостта на Директивата относно правоприлагането и включи позоваване на приложимостта на ОРЗД за целите на обработване на лични данни, свързани с ЕЗР в контекста на производство, което няма наказателноправен характер.

Следващи стъпки

През последното тримесечие на 2020 г. Комисията ще предложи целеви изменения на Директива 2014/41/ЕС.

9) Директива относно обмена на информация относно пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата

Директива (ЕС) 2015/413 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г. за улесняване на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата³⁵, цели да осигури високо равнище на защита на всички участници в движението по пътищата в Съюза чрез улесняване на трансграничния обмен на информация относно някои специфични пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата. За тази цел

³⁴ ОВ L 130, 1.5.2014 г., стр. 1—36.

³⁵ ОВ L 68, 13.3.2015 г., стр. 9—25.

тя предоставя на органите на държавите членки взаимен достъп до регистрите на превозни средства на всички държави членки чрез електронна информационна система, която позволява установяването на предполагаемия нарушител, който не е местно лице, т.е. собственик или държател на превозното средство и по този начин улеснява прилагането на санкции, свързани с движението по пътищата.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Директива (ЕС) 2015/413 следва да бъде приведена в съответствие с Директивата относно правоприлагането по отношение на следните точки:

- Въвеждане на изрично позоваване на приложимостта на Директивата относно правоприлагането, когато деянието, свързано с движението по пътищата, се счита за престъпление. Като се има предвид, че основната цел е високо равнище на защита на участниците в движението по пътищата, Директивата се основава на член 91, параграф 1, буква в) от ДФЕС относно мерките за подобряване на безопасността по пътищата и понастоящем се позовава на разпоредбите за защита на данните, посочени в Директива 95/46/ЕО, в зависимост от случая. Въпреки това целта на Директивата е да се улесни санкционирането на нарушения, свързани с движението по пътищата, които в някои държави членки се определят като „административни“, а в други като „престъпни“. В първия случай Общият регламент относно защитата на данните заменя Директива 95/46/ЕО и се гарантира прилагането на правилната правна рамка за обработване на личните данни. В последния случай, както е посочено в съображение 23 от Директивата, държавите членки имат възможността да прилагат специални разпоредби за защита на данните, определени в Решение 2008/615/ПВР. Достъпът до обменените съгласно това Решение данни, както и последващото им обработване, трябва да бъде приведен в съответствие с Директивата относно правоприлагането, като се предоставят ясни позовавания към приложимостта ѝ в такива случаи (вж. точка 5 по-горе);
- С привеждането в съответствие следва да се гарантира, че задължението за изпращане на уведомително писмо до собственика или държателя на превозното средство или идентифицираното по друг начин лице, за което съществува подозрение, че е извършило пътнотранспортно нарушение, свързано с безопасността по пътищата, относно започването на разследване или наказателно преследване и предоставянето на конкретна информация не накърнява правото на информация съгласно член 13 от Директивата относно правоприлагането.

Следващи стъпки

Съгласно член 11 от Директивата от Комисията се изисква до ноември 2016 г. да представи на Европейския парламент и Съвета доклад относно прилагането на настоящата Директива. След оценката на Директивата³⁶ през 2016 г. на 15 март

³⁶ Работен документ на службите на Комисията във връзка с оценката на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортните нарушения (SWD (2016) 355 final) и Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Директива 2015/413/ЕС за улесняване на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата (COM(2016) 744 final).

2019 г. Комисията публикува оценка на въздействието от етапа на създаване³⁷ (пътна карта) като първата стъпка в процеса на оценката на въздействието по отношение на преразглеждането на Директивата. До края на 2021 г. Комисията ще представи законодателно предложение, включително необходимото привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането³⁸.

10) Директива относно използването на резервационни данни на пътниците

Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно използването на резервационни данни на пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления³⁹ установява задължение за предаване на резервационните данни на пътници на международни полети от авиокомпаниите до компетентните органи на държавите — членки на Европейския съюз. Тя също така определя условия за достъп и обработване на такива данни от съответните органи в държавите членки с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления.

Привеждане в съответствие с Директивата относно правоприлагането

Понастоящем Директивата за резервационни данни на пътниците е предмет на преюдициално запитване, внесено до Съда на Европейския съюз⁴⁰, в което се разглежда нейната съвместимост с член 7, член 8 и член 52, параграф 1 от Хартата. С оглед на постановеното от Съда Комисията ще оцени необходимостта от преразглеждане на Директивата за резервационни данни на пътниците по отношение на защитата на данните.

Следващи стъпки

С член 19 от Директивата на ЕС за резервационни данни на пътниците от Комисията се изисква да извърши преглед на всички елементи на настоящата Директива, както и да представи доклад до Европейския парламент и Съвета до 25 май 2020 г. След прегледа и като вземе предвид решението на Съда по дело С-817/19, Комисията ще прецени дали е необходимо или подходящо предлагането на законодателен акт за изменение на настоящата Директива. През последното тримесечие на 2019 г. Комисията започна анализ на изпълнението на Директивата за резервационни данни на пътниците.

³⁷ Оценка на въздействието от етапа на създаване: Преразглеждане на Директивата относно трансграничното правоприлагане (<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/2131-Cross-border-enforcement-of-road-traffic-rules>).

³⁸ При привеждането в съответствие също така ще се вземе предвид всяко необходимо привеждане в съответствие с ОРЗД и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37—47).

³⁹ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 132—149.

⁴⁰ Дело С-817/19, *Ligue des droits humains*, висящо в момента на приемане на настоящото съобщение.